

ผมเคยบันทึกเรื่องนี้ไว้ [ที่นี่](#) ขอนำมาบันทึกไว้เป็นประวัติศาสตร์การเปลี่ยนกระบวนการทัศน์การพัฒนาครู จากเน้น training มาเป็นเน้น learning โดยขอจารึกไว้ว่าเป็นความริเริ่มของท่านรองเลขาธิการ สพฐ. ดร. อนันต์ ระวังทุกข์ โดยมีพื้นฐานหรือหลักฐานวิธีการและความสำเร็จมาจากโครงการ [LLEN](#) ที่นำโดย ดร. สีลาภรณ์ บัวสาย และ ดร. เจือจันทร์ จงสถิตอยู่

กล่าวใหม่ ว่าโครง TC นี้ มีเป้าหมายพัฒนาระบบพัฒนาครู ด้วย PLC หรือด้วย KM ครูนั่นเอง โดย PLC ก็คือ COP ครู

กล่าวใหม่อีกที โครงงาน TC มีเป้าหมายพัฒนาครู ด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการทำงานของครู เท่ากับใช้หลักการ Learning by Doing กับครู นั่นเอง

เดี๋ยวนี้ เป็นที่ชัดเจนในวงการศึกษาแล้วว่า ทั้งเป้าหมายและกระบวนการเรียนรู้ ที่จัดให้ศึกษานั้น ครูก็ต้องปฏิบัติด้วย

สพฐ. ลงทุน ๓๐ ล้านบาท มอบให้ สกว. บริหารโครงการ TC และลงทุน ๒๐๐ ล้านบาทสนับสนุน PLC ครู โดย สพฐ. จัดการเอง เรียกชื่อว่าโครงการ Browser in Service ดำเนินการคู่ขนานไปพร้อมๆ กัน

ผมเรียกชื่อโครงการทั้งสองให้ต่างกัน คือโครงการ TC กับ โครงการ BS ทั้งๆ ที่ที่จริงแล้วเป็นโครงการพัฒนา PLC เช่นเดียวกัน

ผมมีความสุขมาก ที่วงการศึกษไทยส่วนที่เป็นกระแสหลักเริ่มเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ จากเน้นพัฒนาครูด้วยการเรียกมาฝึกอบรม เปลี่ยนเป็นส่งเสริมให้เรียนรู้ ณ จุดทำงาน

แต่หนทางยังยาวไกลครับ เพราะระบบเดิมเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของคนในวงการศึกษามากมาย กฎแห่งระบบผลประโยชน์เป็นของจริง ผมเรียกกฎนี้ว่า Law of Establishment ซึ่งเป็นคนละความหมายกับคำนี้ในทางศาสนา ซึ่งอ่านได้ [ที่นี่](#) คนไม่เคร่งศาสนาอย่างผม เชื่อว่า “พระเจ้าอยู่ในใจคน” สมัยก่อนและสมัยนี้ในหลายวงการ การอภัยพระเจ้า ช่วยให้เกิดกลไกง่ายขึ้น

รวมทั้งระบบสั่งการจากเบื้องบน คิดโครงการใหม่โดยผู้บริหารสูงสุดเพื่อเป็นอนุสาวรีย์ส่วนตน ก็ยังคงอยู่

และอีกหนึ่งความท้าทายอยู่ที่ความเคยชินของครู ที่คุ้นเคยกับการไม่ต้องคิด ไม่คุ้นเคยกับการใช้ความคิด ไม่คุ้นเคยกับกระบวนการ ลปรร.

คุ้นเคยแต่กับการรับคำสั่ง และคำสั่ง/สั่งสอน ความท้าทายนี้ รศ. ดร. สุธีระ ประเสริฐสรรพ มีวิธีการฝึกทักษะการคิด/การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล/การคิดอย่างเป็นระบบ แก่ครู ใช้เวลา ๓ - ๔ วัน โดยท่านได้เล่าให้ที่ประชุม TC ฟังเมื่อคืนวันที่ ๑๗ ก.พ. ๕๖ ที่โรงแรมบัดดี้ ปากเกร็ด น่าสนใจมาก และผมเชื่อว่าได้ผลจริง แต่ผมคิดว่า หากกลับไปโรงเรียน ครูกลับไปอยู่ในบรรยากาศเดิม สอนแบบเดิม รับคำสั่งจากหน่วยเหนือแบบเดิม ทักษะนี้ก็จะเลื่อนไป กลับไปเหมือนเดิม

การเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของ นร. ไปเป็นแบบ AL (Active Learning) เน้นใช้ PBL จึงจะช่วยเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ของครู และพัฒนาทักษะการคิด ของครู ไปพร้อมๆ กัน

จะเห็นว่า กระบวนการเหล่านี้ คือ การปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไปถึงนักเรียน มีเป้าหมายสุดท้ายที่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของ นร. และปฏิรูปรูปแบบการเรียนรู้ จากวิธีการที่ใช้ไม่ได้ผล คือแนวทางเน้นสอน ไปสู่วิธีการที่ รร. กระแสทางเลือกพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าได้ผล คือแนวทางเรียนรู้จากภายในของ นร. จากการลงมือทำ (และคิด) โดย นร. เอง ครูคอยช่วยแนะนำ และเชียร์ (เป็นโค้ช)

ครูก็เรียนรู้ด้วยหลักการเดียวกันกับศิษย์ โดยในโครงการ TC มีอาจารย์มหาวิทยาลัย และ ศน. ร่วมกันเป็นโค้ช

เราเตือนกันว่า โค้ช ต้องไม่ทำ top-down coaching ต้องเน้นใช้ empowerment coaching ทาง มรภ. เพชรบุรี บอกว่า จะไปทำ co-reflective process ซึ่งผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง อีกคำหนึ่งคือ Inquiry-Based Coaching

กล่าวให้แรง โครงการ TC ต้องไม่หลง Coaching-Oriented ต้องเน้น Learning-Oriented คือเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ของครู ไม่ใช่เน้นการโค้ช ของ อจ. มหา และ ศน.

กล่าวอย่างนี้ก็มีผิด เพราะผลลัพธ์ นอกจากผลสุดท้าย นร. มีผลการเรียนรู้ดีขึ้น เราจะได้แนวทาง/วิธีการ ดำเนินการ PLC และ แนวทาง/วิธีการดำเนินการ Coaching (แก่ครู และ แก่ นร.)

เรากำลังปฏิรูปการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษากระแสหลัก

